

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Lancicii E Societate Iesv Opvscvlorvm Spiritvalivm
Tomvs ...**

Łęczycki, Mikołaj

Antverpiae, 1650

De tertio gradu Humilitatis. Cap. VIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78809](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78809)

abscondit commissa, per humilem confessionem abbati non celauerit suo.

60. Et S. Gregorius in Plal. 3. pœnit. *Hæc sunt vera humilitatis testimonia, & iniquitatem suam quemque agnoscere, & cognitam voce Confessionis aperire, & enuntiatam penitentia satisfactione delere.*

Sic S. Bernardus serm. I. de Circumcis. *Habet & à Prelatis testimonium, quisquis & peccata secularis vite, & huius quoque temporis negligentias, humili eis & purâ confessione iudicanda semper exponit, & eorum satisfacere studet arbitrio.*

Sic S. Carolus Boromeus post primam confessionem generalem totius vite benè factam Romæ initio suæ ad vitam sanctiorem conuersionis postea non semel eam iterauit, semel confitendo cuidam Episcopo sancto, ex Congregatione S. Pauli, Barnabitarum dictâ, ad Episcopatum assumpto, & aliquot diebus ante mortem eam iterauit coram Patre Francisco Adorno, è nostrâ Societate, quo Mediolani utebatur pro Patre spirituali, & suo in rebus spiritualibus, multis ante mortem annis, perpetuo direttore.

Sic noster P. Bernardinus Realinus ad sui humiliationem cuiuslibet Rectori nouo, aduenienti ad gubernationem Collegij Aletini, in quo diu vixit & mortuus est, solebat aperire in Confessione præcipua vite secularis peccata, vt accipi ab eius familiaribus, & si rectè meminisset, legi in Processibus auctoritate Apollolica factis, pro eius Canonizatione.

Sic & noster S. P. Ignatius, cum fuisset à sociis electus primus Præpositus Generalis nostræ Societatis, & præ humilitate nollet hoc officium acceptare, & tandem cogentibus Sociis tergiversaretur, rem ad suum Confessarium detulit, cui vt persuaderet suam indignitatem & insufficientiam pro gubernandâ nostrâ Societate, totius vite suæ crimina aperuit, vt scribit Ribad. libr. 3. cap. 1. sed nil effecit: eo enim maxime vrgente, coactus est S. Pater Sociorum voluntati cedere, & gubernationem Societatis acceptare.

Idem aliàs, cuidam Fratri ad sæculum redire volenti, ed quod peccatum in sæculo admissum explicare verecundiam prohiberet, ipse vitam suam, quam degerat in sæculo, in vanitate sensus sui, ei familiarissimè exposuit, vt illum sui minus puderet, & de Deo sentire in bonitate disceret. Ribad. libr. 5. cap. 2.

Idem Lutetiæ, vt Sacerdotem quendam Religiosum, vitâ profanum ac perditum, sibi, propter morum dissimilitudinem maxime infestum sanaret, ei præterita vite crimina præter quotidiana leuiora, & delicta iuuentutis suæ recensuit in Confessione, & ita eum ad meliorem vitam conuertit. Ribad. l. 5. c. 10.

Sic multi alij magni Dei serui fecerunt & faciunt, quibus annumerandus est S. Philippus Nerius Fundator Congregationis Oratorij, qui antequam maneret in domicilio Congre-

gationis Oratorij, quod est ad templum S. Mariæ in Vallicellâ, & postea cum eò se transtulisset, ex domicilio S. Hieronymi à charitate nuncupati, sito prope palatium Ducis Farnesij, quâdiu fuit Præpositus Generalis, semper confitebatur Ordinatio nostro P. Ioanni Baptista Perusco, tunc Penitentiario S. Petri, sed postquam Præposituram Congregationis transtulit in Caesarem Batonium Soranum, eum qui postea fuit S. R. E. Cardinalis, huic cœpit confiteri ordinariè, tamen certis anni temporibus, veniebat ad Patrem Ioannem Baptistam Perusum, cuique veluti per Confessionem generalem sua peccata detegebat, vt audiui Romæ Anno 1596. ab ipso met P. Ioanne Baptista Perusco vno anno post mortem S. Philippi Nerij.

CAPVT OCTAVVM.

De Tertio Gradu humilitatis.

61. **Q**uod tertium gradum humilitatis, qui consistit in hoc, vt alius aperiamus ea extra Confessionem sacramentalem, quæ nos humiliare possunt, & ad nostri vilipensionem inducere, dubium non est, verè humiles id exequi, siue iustos, siue sponte, & quidem studio humiliandi se. *Humilitatis enim filia est, inquit S. Dorotheus doct. 2. sui ipsius perpetua accusatio: sic Sancti magni etiam libris à se scriptis, grauiora sua peccata detexerunt. Sic Ionas nautis indicauerat, quod fugeret à facie Domini: cni alia aliqua exempla addi possunt.*

Primum exemplum esse potest illud apud S. Ioannem Climacum gr. 4. qui narrat se in quodam Monasterio vidiſſe quendam latronem conuersum, dum petiisset recipi ad vitam Monasticam, illum à Præfide Monasterij, sine vlla cunctatione prius ipsi soli promptè confessum, quidquid in sæculo iniquo operatus esset, deinde in Ecclesiâ coram 230. monachis, hæc ipsa singularit. & per species dixisse: non tantum qua per corpus, præter naturam, ac secundam naturam, in irrationabilibus & mutis animantibus deliquerat, verum etiam veneficia & homicidia, & qua audire & scribere tradere fas non est, omnino nihil reticuisse, & ita Fratribus aggregatum prius confum.

Secundum exemplum in præto spirituali ca. 116. Abbas Andreæ Messenij, quem cum senex quidam hospitio susceptum, dixisset furto abstulisse numisma (quod ille senex vbi posuisset oblitus erat). Andreas pallio vendito pro numismate, prostratus illi, veniam petiit & dixit: Ignosce Abba, quia Satanus decepit me, & accipi numisma tuum, quod tamen non acceperat. Alia exempla habes infra, libr. 2. cap. 5. numer. 142.

Tertium exemplum, est S. Francisci, in cuius vitâ à S. Bonauenturâ scriptâ c. 6. hæc legimus: *Sapè, cum populi merita in eo sanctitatis extollerent, præcepit alicui Fratris, vt in contrarium, verba ipsum vilificanti,*

ficantia, suis auribus inculcando proferret. Cùmque Frater ille, licet inuitus, eum rusticum & mercenarium imperitum & inuilem diceret, exhilaratus tam mente, quàm facie respondebat: Benedicat tibi Dominus, fili charissime, quia tu verissima loqueris, & talia filium Petri Bernardoni decet audire. Vt autem se ceteris despicabilem redderet, non parcebat rubori, quin in prædicatione, coram omni populo propriis manifestaret defectus. Et cùm infirmitate grauatus rigorem abstinentiæ, pro recuperanda sanitas, modicum relaxasset, viribus corporis utcumq; resumptis, veteris sui contemptor, ad propria carnis animatus opprobrium. Non est, inquit, conueniens, vt populus abstinentem me credat, & ego carnaliter reficiat in oculo. Surrexit propterea sancta humilitatis spiritu inflammatus, & in plateâ ciuitatis Assisi, populo conuocato solemniter cum fratribus multis, quos secum adduxerat, maiorem introiuit Ecclesiam, fumigat, ad collum ligato, nudum cum femoralibus solis, in oculis omnium se trahi præcepit, vsque ad lapidem, in quo malefactores puniendi consueuerant collocari. Super quibus confendens, audientibus cunctis afferuit, se non tanquam spirituales honorandum fore, quin imò tanquam carnalem & glutonem ab omnibus contemnendum. Viso hoc spectaculo, deuotione compuncti, humilitatem huiusmodi, magis admirabilem quàm imitabilem proclamabant. Et hæc fortè est causa, quòd ex verbis humiliantis se humilissimi Francisci, & sua peccata parua exaggerantis, & more bonarum mentium, vt ait S. Gregorius Papa, sibi culpam agnoscentis, vbi culpa non erat, aliqui existimant S. Franciscum, in vitæ secularis adolescentiâ lasciuie iuuenilis ardoribus deditum fuisse, vt malè scripsit Thomas Wallinghamus in hypodigmo. Neustria ad annum 1212. & corpus eius fuisse maculatum & deturpatum factore luxuriæ, & inquinamenti & sordibus multorum peccatorum mortaliū, quemadmodum ei adscribit Vincentius Bandellus Dominicanus 3. part. Val. 17. & alibi in tractatu de veritate Conceptionis, quem suo suppresso nomine dedicauit Comiti Petro de Gambarâ, cui Brixienfi, & eum adolescentem verbis & canticis impudicis fuisse deditum, vt ex Vincentio Beluacensi in Spec. hist. li. 29. c. 97. refert S. Antoninus 3. part. hist. tit. 14. c. 2. Quos meritò refellit Lucas Wadingus in Apparatu ad 1. part. Annal. Minorum §. 4. numer. 10. 11. 12. 13. 14.

Quartum exemplum esse potest S. Ignatii, qui, vt scribit Ribad. lib. 2. eius vitæ c. 5. publicè hæc de se dixit in propria patriâ Azpetia, & quidem in primâ concione, magnâ totius nobilitatis ac populi multitudine audiente: se in patriam rediisse, cùm alias ob causas, tum potissimum, vt quos populos deprauatis moribus olim grauiter adolescens offenderat, aliqua melioris vitæ commutatione, si posset, adificaret, & præterita vitæ maculas lacrymis tergeret, culpaq; contractas, benefactis palam expiaret, quòd penitentia sua idem restes essent, qui soluta atque profugata vitæ antea fuissent, præcipuè verò, quòd adolescens, vnâ cum

aliis adolescentibus, in hortum cuiusdam ciuis simul intrasset, & fructuum aliquantulum copiam surripim abstulisset, magno domini damno. Qui quòd furti authorem nesciret, falsâ suspitione deceptus, hominem quendam in custodiam tradi curasset, ac pecunia certâ summâ multari: itaque nullâ suâ culpâ, nullo merito, & samâ & bonu illum miserum spoliatum fuisse. Ego, inquit, sum reus, ille innocens est: ego deliqui, ego errauis, ille penas haud debitas luit, hominemq; ipsum, qui in concione fortè aderat, proprio nomine appellans, etiam atque etiam rogat sibi vt ignoscat.

Quintum exemplum est S. Theresiæ, quæ ita in vitâ suâ à se scriptâ exaggerat sua peccata, vt videri posset commisisse mortalia, præsertim quia c. 32. vitæ suæ scribit, sibi fuisse ostensum locum in inferno, pro eâ præparatum. Vnde P. Ribera coactus est, multis solidè ostendere, eam non peccasse mortalitèr, præsertim contra castitatem, vti apparet ex tractatu P. Ribera hæc de te, qui in fine vitæ S. Theresiæ c. 3. positus est, & alibi. Sed clarissimè contrarium asserit Didacus Iepsius Archiepiscopus Turrisanensis (vel potius Frater Thomas à Iesu Carmelita discalceatus, quem fuisse authorem vitæ editæ, sub nomine huius Archiepiscopi, mihi Romæ anno 1625. dixit Frater Matthias à S. Francisco tunc dicti Ordinis Generalis, cùm eum visitassem in Monasterio Scalæ, in quo tunc quoque habitabat dictus Frater Thomas) in hac ergo vitâ l. 3. c. 1. dicitur, ab eâ conseruatam esse gratiam in baptismo teceptam, nec vllò vnquam peccato mortali perditam. Locus autem in inferno ei ostensus, inquit P. Ribera, non fuit, quòd illum tunc mereretur, sed in quem deuenisset, nisi separasset se à conuersationibus honestis quidem & puris, sed liberioribus, & nimis affabilibus: quia, vt dicit S. Thomas 1. 2. q. 88. a. 3. ad 3. & a. 4. & q. 74. a. 4. ad 3. & 2. 2. q. 24. a. 10. & a. 12. ad 1. peccata venialia disponunt ad mortalia, idque per se.

Sextum exemplum sit P. Balthasar Aluarez, de quo P. Ludouicus de Ponte, in eius vitâ c. 39. §. 2. scribit: Valde fuit promptus ad suos defectus naturales manifestandos, dicens, se nec eruditionem, neque ingenium, nec aliud quidquam habere, ob quod magni esse estimandus: neque id solum, sed sua quoque peccata in eundem finem aperiebat, quemadmodum fecit apud P. Aegidium Consalum Abulensem, Prouincia Castellæ Visitatorem, cùm ipsemet esset Rector Metinensis. Nam primâ vice, quâ eum ex instituto suis allosutus, aut rationem suæ conscientie extra confessionem pro more Societatis redderet, aperuit illi omnia totius vitæ suæ peccata, ita vt P. ipse Visitator non potuerit illum prohibere. Ex quo aded obstupuit, adificatusq; est, vt ad Sacrum faciendum se conferens, vix aduerteret quid faceret, aded erat attonitus, ex heroico humilitatis actu Patris Balthasar.

Sed magis mirum est, quòd Plutarchus tanquam medium & signum profectus in virtutibus fuisse commendat, vt quis alteri sua vitia detegat, & eorum correctionem quærat. Nam in libello

libello de cognoscendo profectu in virtutibus, post alia dicit: Non vite est profectus indicium, si quis commissa culpa se reprehenditibus offert, vitium exponit. & malis degeat, neque gaudet latendo; contentusque est, si clam id ferat. sed confitetur operis, correctionis requirit; quomodo Diogenes dixit, eum, qui seruandus sit, querere debere aut probum amicum, aut infestissimi hostem, ut vel reprehensus vel correctus vicio liberetur. Et infra: Qui se ipse proficit, exemplum Hippocratis sibi imitandum dicit, qui errorem suum de futuris capitis profectus est, inque literis retulit, existimabitque indignum fore, si cum tantis viris, ne alij eodem erroris venirent, suam testatam fecerit ignorantiam) ipse salutis sue studio non auderet fluctuantem iniustitiamque suam detegere atque confiteri. Si ergo Echnici, studio proficendi suadent manifestare suos defectus, quanto magis Religiosos id facere studio humilitatis decet.

CAPVT NONVM.

De quarto gradu humilitatis.

Quoad quartum humilitatis gradum, qui est velle, ut ab omnibus credatur malum, quod de se ipsis sentiunt, & ut ob hoc contemnantur, non promoueantur, non laudentur, sed vituperentur.

Multos nouimus, inquit S. Gregorius P. libr. 22. mor. c. 14. qui nullo arguente sese peccatores confitentur. cum vero de culpa sua fortasse fuerint correpti, defensionis patrocinium querunt. Et S. Bernardus de talibus loquitur ser. 4. de Aduentu: Sunt qui peccata sua sic confitentur, ut videri possent ex desiderio mundandi cordis id agere, (omnia enim in confessione lauantur nisi quod ea, quae sponte dicuntur alius, ab aliis patienter audire non possunt. Qui si vere mundari desiderarent, ut videntur, non irritarentur, sed haberent eis gratiam, qui suas illis maculas demonstrarent. Et B. Laurentius Iustinianus l. de humil. c. 1, Experientia, inquit, refte, pauci reperiuntur numero in comparatione ceterorum, qui saltem naturali exagitati impulsu, praesse potius non ambiant, quam subesse, laudari magis appetant, quam despicere, atque plus concupiscant ab hominibus boni existimari, quam mali. Hac procul dubio sunt superbiae germina, haec (inquam) elationis sunt filiae, quae nisi sedula coereantur disciplina virtutum, ex quotidiano accrescunt usu, & ex filibus spiritalibus efficiuntur matres, nec non ex teneris arbutis arbores ingentes fiunt, ita ut volucres caeli, aerea videlicet potestates, in eis nidescant, & proprios nutriat fetus.

Extat hac de re praclarum exemplum apud Cassianum coll. 18. c. 11. Cum enim quidam ad Abbatem Serapionem, summam sui abiectioem habitu ac verbis praeserens, venisset, eumque, senex, secundum morem, ut orationem offerret, hortaretur, ille nequam annuens deprecanti, tantis se subiiciens afferebat flagitijs inuolutum, ut ne vsum quidem huius communis aeris mereretur. Psalms quoque (id est, matia, vel

storea, aut regetis, confecta ex pappo, aut gramini, qua paumentum tegebatur, super quas sedebant vel cubabant Monachi) ipsius refugium sessionem, humi potius residebat. Cui vero etiam ad ablationem pedum multo nimis praebisset assensum, tam Abbas Serapion refectioem transacta, collationis consuetudine prouocante, mouere eum benigne ac leniter cepit, ne otiosus ac vagus iuuenis praesertim tam robustus instabili leuitate per vniuersa discurreret, sed ut in cella residens, secundum Regulam Seniorum, suo potius operi, quam aliena vellet munificentia sustentari. Ad hoc illi tantam tristitia & dolore est suppletus, ut amaritudinem corde conceptam, ne vultu quidem dissimulare potuerit. Cui Senex: Hactenus, inquit, o Fili, cunctis te fatinorum ponderibus onerabas, non meruens, ne confessione tam atrocium criminum notam existimationis incurreres: quid, quae, nunc est, quod ad simplicem admonitionem nostram, quae tamen in se non modicum nullum opprobrium, sed etiam adificationis habuit ac dilectionis affectum, tanta te vides indignatione permotum, ut eam ne vultu quidem occurrere, aut frontis serenitate dissimulare potueris? an fortasse dum te humilitas illam expectabas, a nostro ore sententiam: tuus accusator est sui in principio sermonis: Proinde vera est cordis humilitas retinenda quae non de affectu corporis atque verborum, sed de intima mentis humilicatione descendit. Quae tunc demum euidentissimam patientiae suae fulgebant indicia cum quis non ipse de se crimina ab aliis non credenda iactauerit, sed ab aliis sibi met arroganter iniussu contempserit, & irrogatas iniurias mansueti cordis aequanimitate tolerauerit. Hec Abbas Serapion, qui deceit millibus Monachorum praefuisse legitur apud Sozomenum.

Hic gradus est perfectior alius, supponit enim priores, & addit desiderium sui contemptus, ex sinistra aliorum de se opinione ortum, vel potius ex vera; siquidem vere talem se esse indicat ac proinde iij. qui idem de eo sentiunt, habendi sunt ab eo, pro vere iudicantibus de se & suo statu. Vnde tanquam verus humilis, inquit S. Bernard. ser. 16. in Cant. vult reputari, non humilis praedicari: gaudet contemptu sui, hoc solo superbus, quod laudes contemnat: quod quidem bona superbia est.

Obseruat tamen Lessius l. 4. c. 4. dub. 7. n. 48. de iustit. Non semper expedire, ut alij nostros defectus nouerint, aut nihil nos aestiment, propter edificationem & fructum aliorum. ut S. Bernardus notat ser. 42. in Cant. adferam eius verba: Si veritatis ipsius, quae te tibi veraciter atque salubriter demonstrant, sicut splendore illuminatus, ita affectus amore sufficit, voluit se procul dubio, quod in te est, eandem omnes de te tenere sententiam, quam ipsam apud te veritatem habere cognoscit. Sane quod in te est, dixerim, quoniam plerumque non expedit innotescere omnibus omnia, quae nos scimus de nobis, atque ipsa veritatis charitatis, & charitatis veritate veramur, palam fieri velle, quod nocens agnoscent.

Hunc gradum humilitatis, commendat nobis regula II. Summarij, quae caigit a nobis, ut